

- *Largo/Largo*. De cello heeft voortdurend de melodie, de piano is voornamelijk sober begeleidend in dit sombere deel in b mineur. Veel uiterst zacht en onderdelen met demper op de cello-snaren gespeeld.
- *Allegretto/Allegro*. Het rondo thema wordt vijf keer afwisselend door piano en cello gespeeld, onderbroken door onder andere episodes met triolen (2 tellen in 3 gespeeld), zeer snelle en virtuoze tweehandige unisono passages door de piano (rechter- en linkerhand eenstemmig) en gebroken akkoorden (meerdere tonen na elkaar getokkeld) door de cello. Tot slot keert het rondo-thema terug en eindigt de sonate abrupt.

© Huub Krijnen

Duo Freijzer & Maat

Toen Mariette Freijzer en Cathelijne Maat als muzikaal duo aan elkaar werden gekoppeld bleek dit een gouden combinatie. Er ontstond tussen hen een natuurlijkheid in zowel spel als manier van repeteren waarin alles op zijn plek viel. Hun gezamenlijke interesse in wortels en voorouders van de componisten zorgt voor een diepe verbondenheid met de muziek en met elkaar.

Mariette Freijzer kreeg op elfjarige leeftijd haar eerste cellolessen. Ze volgde haar opleiding aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam en aan het conservatorium van Genève.

Cathelijne Maat begon op haar 11e met de piano. Vanaf haar 14e kreeg ze les aan de Academie voor Muziek en Woord in Knokke en studeerde ze af aan het ArtEZ conservatorium.

Sinds 2018 vormen Freijzer en Maat een succesvol piano/cello-duo.

(Aangeleverde tekst)

Het volgende concert vindt plaats op zondagmiddag 1 december aanstaande om 15:00 uur.

Dan treedt op: Ingeborg Bröcheler (alt), begeleid door Mirsa Adami (piano) met een 'Engels' liederenprogramma met werken van o.a. Georg Friederich Händel, Benjamin Britten, Gerald Finzi en Ralph Vaughan Williams

Stichting
Alkmaarse
Kamermuziek

Opgericht 1918

Concert in TAQA-theater De Vest – 29 oktober 2024

Duo Freijzer & Maat

Mariette Freijzer, cello en Cathelijne Maat, piano

'Spiegels van hun tijd'

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

7 variaties in Es-majeur op het thema 'Bei Männern welche Liebe fühlen' uit Mozarts *Die Zauberflöte* (WoO 46)

Johannes Brahms (1833-1897)

Sonate voor cello en piano in e-mineur opus 38

- Allegro non troppo
- Allegretto quasi Menuetto
- Allegro

PAUZE

Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975)

Sonate voor cello en piano in d-mineur opus 40 (1934)

- Moderato/Allegro non troppo
- Moderato con moto/Allegro
- Largo/Largo
- Allegretto/Allegro

Ludwig van Beethoven (1770-1827) - 7 variaties in Es-majeur op het thema 'Bei Männern welche Liebe fühlen' uit Mozarts *Die Zauberflöte* (WoO 46, 1801)

In het duet tussen Papageno (bas) en Pamina (sopraan) uit Mozarts *Die Zauberflöte* (KV 620, eerste akte, no. 7 uit 1791) wordt de liefde tussen man en vrouw als edel en goddelijk opgehemeld, maar het ging Beethoven duidelijk niet om de lyriek, maar om de prachtige melodie. *Die Zauberflöte* werd begin 1801 opgevoerd in het Hoftheater in Wenen en moet Beethoven hebben geïnspireerd tot dit werk.

Zoals gebruikelijk slaagt variatie-kunstenaar Beethoven erin om de aria op meerdere manieren uit te werken in verrukkelijk afwisselend, zowel rustig als virtuoos samenspel tussen cello en piano. Beethoven behoudt wel het karakter van de aria: de cello en piano zijn als de partners in het duet. En wat ontwikkelt Beethoven toch op een prachtige en fantasievolle manier het thema in de daarna volgende variaties met elk een eigen kleur. Variatie 4 is in mineur, nummer 6 is een gevoelvol adagio en in de zevende variatie pakt Beethoven nog even flink uit: een wervelende finale met een rustig slot. Wat een heerlijk begin van deze avond!

Johannes Brahms (1833-1897) - Sonate voor cello en piano in e-mineur opus 38 (1862-1865)

Brahms componeerde dit werk in twee gedeelten: de eerste twee delen in 1862, het laatste in 1865 voor uitvoering in eigen huiselijke kring onder vrienden. Het stuk kent muzikale verwijzingen naar Bachs *Kunst der Fuge*.

- *Allegro non troppo*. De openingsmelodie, op de laagste snaar van de cello, is donker en sinister. Die sfeer blijft een beetje aanwezig in dit eerste deel, maar de ontwikkeling gaat van somber via gevoelvol, dramatisch en geagiteerd weer terug naar een tedere finale, die eindigt in E majeur. De cello heeft duidelijk de hoofdrol.
- *Allegretto quasi Menuetto*. De rol van de piano wordt in dit deel belangrijker. Het menuet is een aardige dans in a mineur, het voelt comfortabel en het middelste trio in fis mineur heeft een vloeiende melodie, die unisono door piano en cello wordt uitgevoerd.

- *Allegro*. Dit deel heeft continu een fuga-achtig karakter. De piano vervult onmiskenbaar een belangrijke rol in een stormachtig begin. Dat wordt dan weer iets rustiger, geanimeerd zelfs, maar al gauw slaat de onrust weer toe, aangewakkerd door de snelle triolen (drie noten per tel). Het werk eindigt 'amechtig' in een presto finale.

Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975) - Sonate voor cello en piano in d-mineur opus 40 (1934)

De cellosonate werd geschreven vlak voordat Sjostakovitsj in ongenade viel bij de leiding van de Sovjet-Unie (1936). Een roerige tijd brak voor hem aan. Zijn opera *Lady Macbeth uit het district Mtsensk* werd veroordeeld als 'te decadent en bourgeois'. Daarnaast had hij een affaire met een toneelspeelster uit de opera, waardoor hij van zijn vrouw Nina scheidde. Tijdens de scheidingsprocedure schreef hij de cellosonate. De première vond plaats in Moskou op 25 december 1934. In de herfst een jaar later was Sjostakovitsj weer samen met Nina. In de sonate herkennen we Sjostakovitsj' signatuur met veel dissonantie (wringende samenklank), staccato (los en kort gespeeld), pizzicato (getokkeld) en halve-toons-herhalingen.

De delen van de sonate worden in meerdere partituren steeds verschillend aangeduid; beide aanduidingen staan onderstaand vermeld.

- *Moderato/Allegro non troppo*. Een grotendeels rustig deel, waarin het tonale centrum (de 'thuisbasis' van de toonsoort) soms lastig is te ontdekken. Het beginthema wordt langdurig uitgesponnen door de cello. De piano is begeleidend, maar cello en piano ontwikkelen ook los van elkaar eigen muzikale lijnen. De eerste twee 'blokken' worden herhaald en gevolgd door een blok, waarin kort-kort-lange noten in pizzicato domineren, totdat het beginthema weer terugkeert, waarna dit deel met een *Largo* wordt afgesloten: de cello speelt een ingetogen thema en de piano begeleidt met oplopende chromatische stappen naar een sober slot.
- *Moderato con moto/Allegro*. Dit korte deel (in a mineur) met een perpetuum thema aan het begin en einde heeft een scherzo-achtig karakter. Tussendoor klinken virtuoze glissando's en flageoletten door de cello, arpeggio's door de piano.